

Protocol

'Time-out, schorsen en verwijdering van leerlingen'

Positief advies directeurenberaad	13-10-2025
Actualisatie	20-10-2025
Instemming GMR	05-11-2025
Vastgesteld College van Bestuur	29-10-2025

Dit protocol treedt in werking (en dekt risico's¹) af wanneer de preventieve ronde (zie veiligheidsbeleid) niet voldoende heeft opgeleverd. Deze wordt dan opgevolgd door een sanctionerende ronde². De school kan de leerling een officiële straf geven om de veiligheid en het welbevinden op school te waarborgen. Het kan, naast het geven van een waarschuwing, gaan om een:

1. time-out
2. schorsing
3. verwijdering.

Definities en doel

Term	Omschrijving
Time-out (pagina 3)	Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang. De leerling krijgt voor de rest van de dag geen toegang tot de school (schoolplein). <u>Doel</u> : Direct gevaar beëindigen, de-escalatie mogelijk maken en de leerling gelegenheid geven te herstellen en te reflecteren op het gedrag.
Schorsing (pagina 4)	Een tijdelijke ontzegging (max. 5 schooldagen) van het recht om deel te nemen aan het onderwijs en/of de toegang tot de school (Onderwijsinspectie). <u>Doel</u> : Om duidelijk te maken aan de leerling en ouders dat er grenzen zijn bereikt met het gedrag, en om een mogelijkheid tot verbetering te creëren.
Verwijdering (pagina 6)	Definitieve verwijdering uit de school nadat alternatief geregeld is <u>Doel</u> : Als corrigerende maatregel, na één of meerdere mislukte schorsingen, of als directe maatregel bij ernstig gedrag of handelingsverlegenheid van de school om de leerling te ondersteunen.
Bevoegd gezag	Het schoolbestuur dat formeel beslist over schorsing/verwijdering

¹ - Verstoring van de onderwijsomgeving door gedragsproblematiek

- Wettelijke verplichtingen vanuit WPO-artikel 40 (toelating/verwijdering) en 40c (schorsing) [Onderwijsinspectie](#)

² - Schorsing en verwijdering in basisonderwijs, Inspectie van het Onderwijs ([Onderwijsinspectie](#))

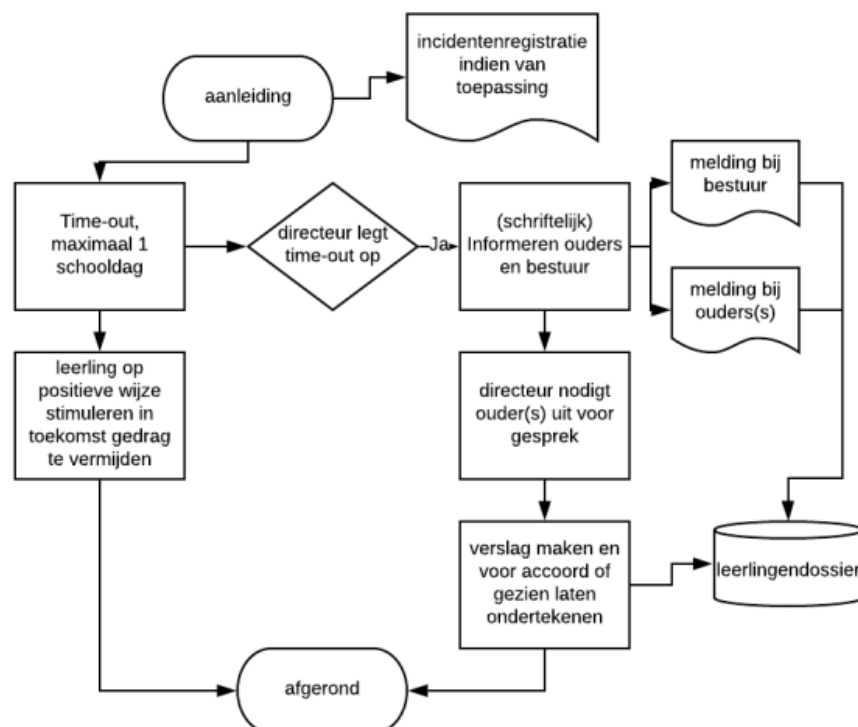
- WPO Artikel 40 & 40c (Toelating, verwijdering, schorsing) via wetten.overheid.nl

1. TIME-OUT

De time-out is geen officieel instrument, maar kan bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Het is principieel geen strafmaatregel, maar een ordemaatregel in het belang van de school. Om deze reden wordt er geen aantekening van de time-out gemaakt, maar van het incident. Dit wordt in het dossier van de leerling opgenomen.

Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school (schoolplein) ontzegd.
2. De ouders/verzorgers worden onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht, tenzij er redelijke gronden zijn om zich daartegen te verzetten. (Zie noot 1)
3. De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met één dag. Daarna kan de leerling worden geschorst voor maximaal één week. In beide gevallen dient de school vooraf of – indien dat niet mogelijk is – zo spoedig mogelijk na het effectueren van de maatregel contact op te nemen met de ouders.
4. De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij zijn in ieder geval een (afgevaardigd) lid van de directie en de groepsleerkracht aanwezig.
5. Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier en de incidentenregistratie opgeslagen. (Zie noot 2)
6. De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.
7. Wanneer een leerling voor de derde keer de time-out maatregel doorloopt, vindt er een gesprek plaats en kan er tot schorsing worden overgegaan.

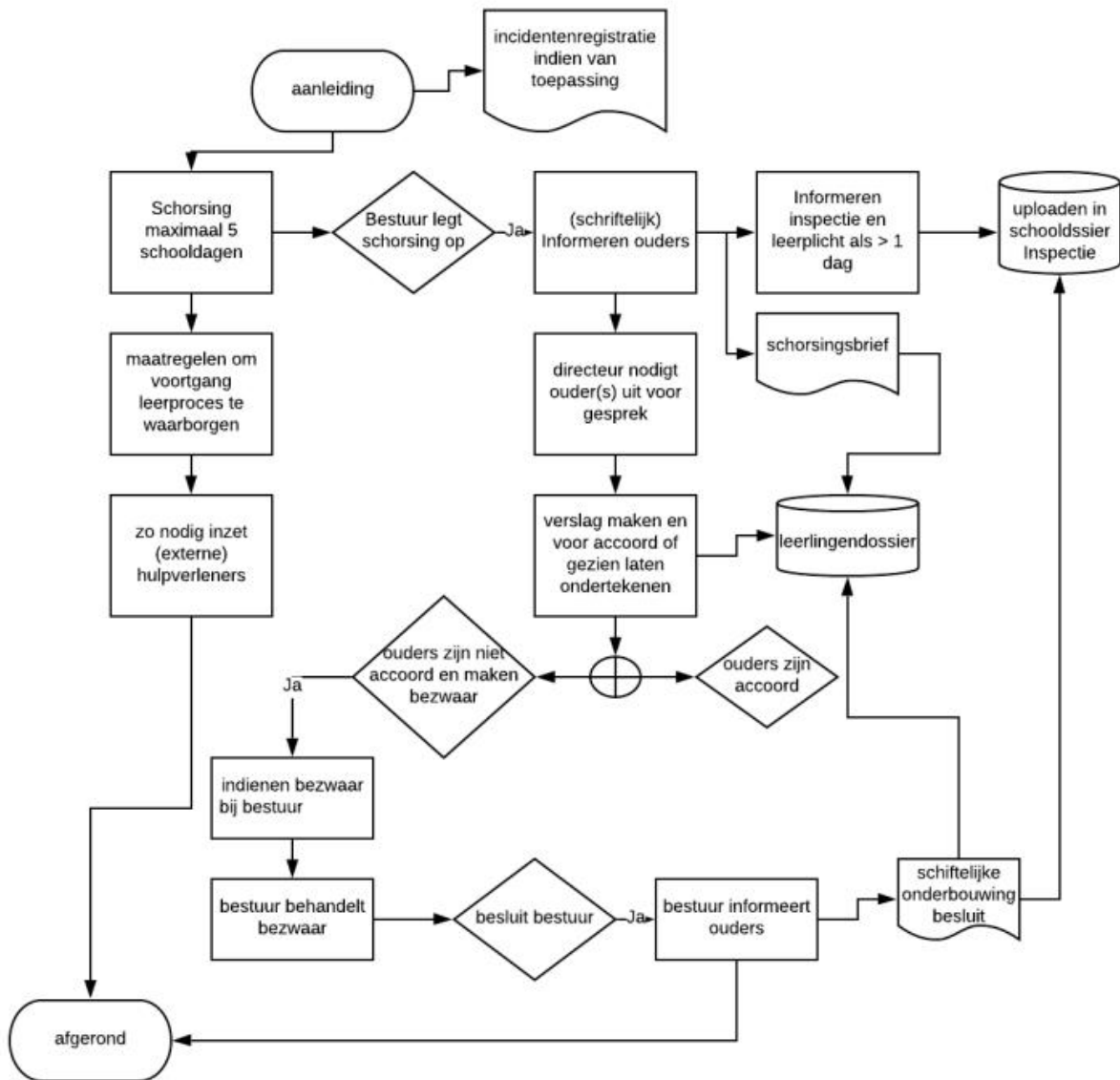
Figuur 1: Time-out

2. SCHORSING

Het schorsen van een leerling is een maatregel om duidelijk te maken aan de leerling en de ouders dat de grens van het aanvaardbare gedrag bereikt is. Na drie keer een time-out maatregel te hebben gehad, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. De wettelijke regeling voor het Bijzonder/Openbaar onderwijs is hierbij van toepassing.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. Het bevoegd gezag wordt voorafgaand aan de schorsing door de directeur in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
2. Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden (zie noot 3).
3. De schorsing bedraagt maximaal vijf schooldagen en kan hooguit tweemaal worden verlengd (zie noot 4).
4. Voorafgaand aan het besluit tot schorsing, indien mogelijk, anders zo snel als mogelijk nadien, worden de ouders/ verzorgers op school uitgenodigd voor een gesprek waarin het (voorgenomen) besluit wordt toegelicht. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
5. Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt door de school een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
6. Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan het bevoegd gezag. Een schorsing wordt gezien als een geoorloofde afwezigheid die niet bij leerplicht dient te worden gemeld. Er is geen wettelijke bepaling die voorschrijft dat een schorsing en/ of achterliggende informatie kan of moet worden gedeeld met de leerplichtambtenaar, of de regisseur Jeugd. Dit kan uitsluitend met toestemming van de ouders. Ook voor het inlichten van de onderwijsinspectie is de toestemming van ouders nodig wanneer er sprake is van een schorsing van 1 dag of korter. De onderwijsinspectie moet worden ingelicht wanneer de schorsing langer dan een dag duurt. Een mededeling met de korte omschrijving van de reden van schorsing is hierbij voldoende.
7. Als de ouders/ verzorgers het niet eens zijn met de schorsing van hun kind, krijgen zij de mogelijkheid om binnen 1 week na ontvangst van het verslag beroep aan te tekenen bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen veertien dagen op het beroep.
Ook is het mogelijk om een klacht in te dienen volgens de klachtenprocedure van Leerplein055, dan wel zich wenden tot de civiele rechter (kantonrechter).

Figuur 2: Schorsing

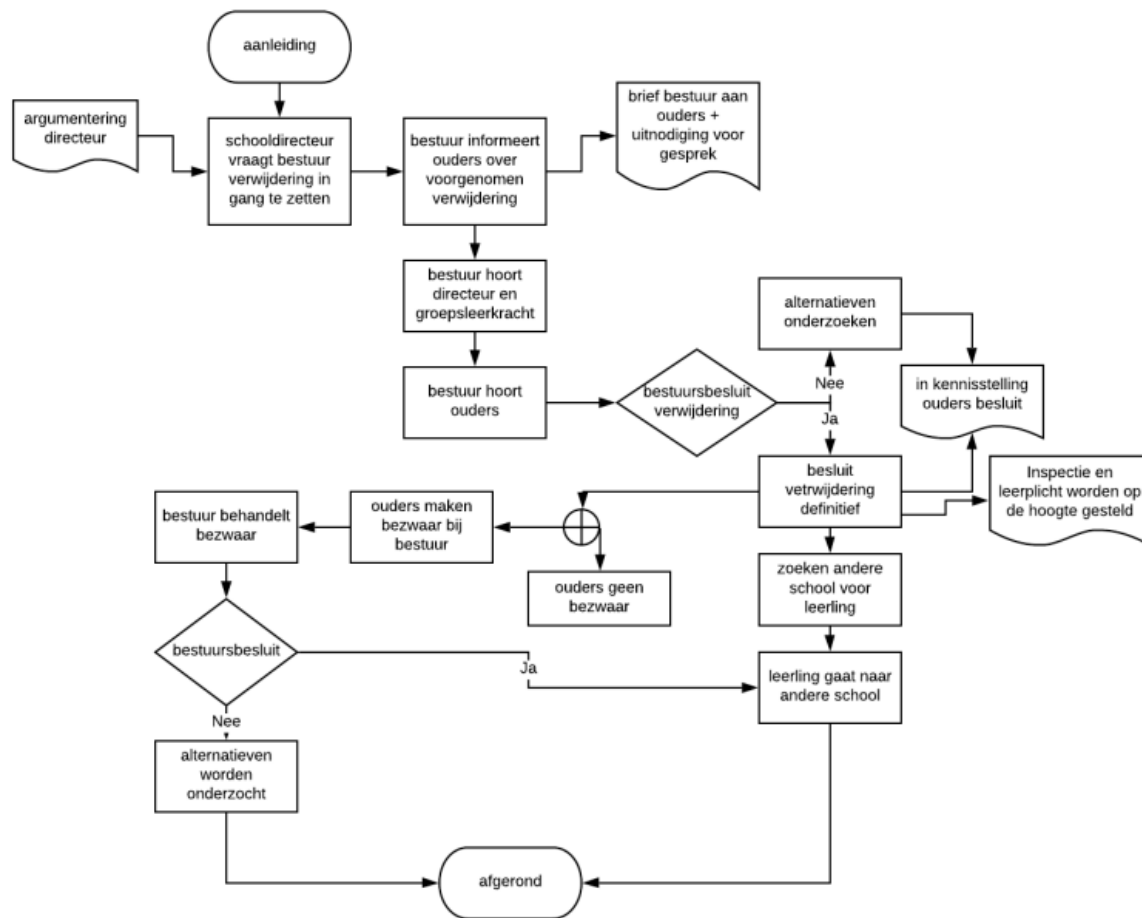
3. VERWIJDERING

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering. De wettelijke regeling voor het Bijzonder/Openbaar onderwijs is hierbij van toepassing.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag en kan één of meerdere gronden hebben, namelijk:
  - Ernstig wangedrag van die leerling waardoor de orde, rust en veiligheid op school in het geding komt;
  - Door het gedrag van de ouder(s) is een onoverkomelijke vertrouwensbreuk tussen de school en hen ontstaan;
  - Handelingsverlegenheid van de school: de school kan de leerling niet de juiste ondersteuning bieden. In dit geval moet de leerling vooraf zijn besproken binnen het Samenwerkingsverband (SWV). Het SWV beoordeelt of alle mogelijke ondersteuning is geboden.
2. Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht, de interne vertrouwenspersoon, de antipest coördinator en de directie te horen én de bovenschoolse zorgplichtcoördinator te informeren. Van de gesprekken wordt door de school een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
3. Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar:
  - a. Het bevoegd gezag
  - b. De ambtenaar leerplichtzaken
  - c. De inspectie onderwijs
4. Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift. De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
5. Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Als ouders naast het bezwaar ook een geschil hebben voorgelegd aan de Geschillencommissie passend onderwijs, neemt het bevoegd gezag pas een beslissing op bezwaar nadat de Commissie een oordeel heeft uitgesproken. Het bevoegd gezag deelt schriftelijk aan de ouders en aan de Commissie mee wat er met het oordeel wordt gedaan. Indien het bevoegd gezag afwijkt van het oordeel van de Geschillencommissie passend onderwijs, wordt in de beslissing de reden voor die afwijking gemeld.
6. Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere school of een andere school voor (speciaal) onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

Uiteraard kunnen de ouders tijdens de hierboven aangegeven procedure ook zelf een nieuwe school voor hun kind zoeken. Als dat lukt, is de verwijdering ook geëffectueerd. De bovenschoolse zorgplichtcoördinator en de leerplichtambtenaar worden zo veel mogelijk actief betrokken in het proces van verwijderen. Zowel van het voorgenomen besluit als van het definitieve besluit dient de leerplichtambtenaar op grond van de Leerplichtwet, artikel 18 lid 3 op de hoogte te worden gesteld. De inspectie wordt op de hoogte gesteld van de verwijdering van een leerling.

Figuur 3: Verwijdering

EINDNOTEN

¹ Als veiligheid voorop staat, en dat zal regelmatig het geval zijn, moet de time-out niet afhankelijk gesteld worden van het contact met ouders. De vraag blijft dan staan wat er moet gebeuren als de ouders niet te bereiken zijn. Eventueel is het verwijderen uit de klas en opvang elders nog een oplossing.

² De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school. Om die reden wordt geen aantekening van de time-out maar van het incident gemaakt en in het dossier van de leerling en in de incidentenregistratie vastgelegd.

³ Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan Cito LVS/ Doorstroomtoets) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Omdat de leerling leerplichtig is, geeft de school in geval van een schorsing altijd huiswerk mee.

⁴ Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximumtermijn gebonden is. Zij mag geen verkapte verwijdering worden. De termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele verwijderingsbeslissing op zorgvuldige wijze voor te bereiden.

